

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 3Cdo/243/2019                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 4114225465                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.09.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Dušan Čimo                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:4114225465.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G.. U. O., trvale bytom v W., X. XX, zastúpenej splnomocnenkyňou HAVRILLA & Co. s.r.o., so sídlom v Bratislave - mestskej časti Staré Mesto, Nám. M. Benku 2, IČO 36 364 606, proti žalovanej Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Nitre, Nábřežie za hydrocentrálou 4, IČO 36 550 949, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova 2, IČO: 35 951 087, o určenie neplatnosti výpovede a iné, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9Cpr/3/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2018 sp. zn. 25CoPr/3/2018, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. marca 2018 č. k. 9Cpr/3/2014 - 527 určil, že výpoveď zo dňa 19. marca 2014 zo strany žalovanej, doručená žalobkyni dňa 7. apríla 2014, je neplatná (výrok I.). Rozhodnutia o náhrade mzdy, o vzájomnej žalobe žalovanej, aby súd vyslovil, že od žalovanej nemožno spravodlivo požadovať, aby žalobkyňa ďalej zamestnávala a že jej pracovný pomer končí dňom doručenia výpovede, t.j. dňom 7. apríla 2014 a trovách konania vyhradil konečnému rozhodnutiu (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že výpoveď daná žalobkyni nebola riadne prerokovaná so zástupcami zamestnancov, čo s poukazom na § 74 Zákonníka práce (zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) spôsobuje neplatnosť výpovede. Doplnil, že rovnako neplatnosť výpovede spôsobuje aj to, že žalovaná nepreukázala existenciu výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 Zákonníka práce.

3. Konštatoval, že v danom prípade žalovaná nepreukázala existenciu použitého výpovedného dôvodu, nakoľko mal za to, že žalobkyňa, ktorá vykonávala pozíciu obchodno-ekonomického riaditeľa, nebola v

priamej riadiacej pozícii štatutárneho orgánu, ale bola podriadená generálnemu riaditeľovi. Argumentoval, že Zákonník práce zakotvuje možnosť skončenia pracovného pomeru so zamestnancom v dôsledku jeho odvolania z funkcie. Zamestnanci, ktorých možno v zmysle Zákonníka práce odvolať z funkcie tak, aby odvolanie zakladalo výpovedný dôvod podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 Zákonníka práce su taxatívne vymedzení. Ide buď o vedúceho zamestnanca zastávajúceho funkciu štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu alebo vedúceho zamestnanca priamo podriadeného štatutárnemu orgánu, ak tento nie je zároveň v pracovnom pomere. S poukazom na uvedené v danom prípade musia byť splnené dve podmienky, a to, že I. podmienku vymenovania pre vznik pracovného pomeru musí upravovať osobitný predpis zamestnávateľa a že II. táto funkcia musí byť v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu zamestnávateľa. Mal za to, že Štatút predstavenstva, na ktorý sa žalovaná odvoláva, nemožno posudzovať ako právne záväzný interný predpis vo vzťahu k § 42 ods. 2 Zákonníka práce, a teda za základ pre vznik pracovného pomeru vymenovaním do funkcie (s ktorým by bola žalobkyňa ako zamestnanec žalovanej v súvislosti s výkonom práce oboznámená, resp. ktorý by sa na ňu mal vo vzťahu k vymenovaniu do funkcie a odvolania z nej vzťahovať).

4. V rámci hodnotenia dôkazov skúmal aj to, či bola výpoveď prerokovaná so zástupcami zamestnancov (odborovou organizáciou), resp. či výpoveď bola prerokovaná riadne a to s poukazom na § 74 Zákonníka práce. V konaní bolo preukázané, že žiadosť o prerokovanie výpovede listom č. 654/12/14 zo dňa 19. marca 2014 bola podľa zápisnice č. 2/3/2014 dňa 19. marca 2014 aj bodom programu zasadnutia. Z listinných dôkazov nevyplýva, že súčasťou žiadosti o prerokovanie bol aj návrh samotnej výpovede, resp. rozhodnutie o organizačnej zmene. Vo výpise a v žiadosti o prerokovanie sa len konštatuje, že bola prerokovaná žiadosť podľa § 74 Zákonníka práce o prerokovanie výpovede zo strany zamestnávateľa - list č. 654/12/14 - G.. U. O.. Svedok G.. O. vo výpovedi uviedol, že výpoveď prerokovali s tým, že ju predstavenstvo odvolalo, avšak žiadny dôvod nebol uvedený. Svedkyňa G.. Q. vo výpovedi uviedla, že jej je známe, že žalobkyňa dostala výpoveď, ale nevie z akého dôvodu. Svedok p. L. si len pamätá, že na zasadnutí zaznelo meno žalobkyne v súvislosti s odchodom od zamestnávateľa. Zástupcovia zamestnancov teda nevedeli, z akého dôvodu bola žalobkyňa odvolaná, resp. čo viedlo zamestnávateľa k záveru, že výkon práce nespĺňa očakávania zamestnávateľa a v čom spočíva to, že žalobkyňa prestala spĺňať podmienky na výkon doterajšej práce. Z uvedeného vyplýva, že výpoveď nebola riadne prerokovaná v zmysle § 74 Zákonníka práce, nakoľko zástupcovia zamestnancov nemali k dispozícii žiadne informácie o dôvodoch výpovede, keďže táto nebola súčasťou žiadosti o prerokovanie výpovede. Z uvedeného vyplýva, že nebola splnená hmotnoprávna podmienka platnosti výpovede uvedenej v ustanovení § 74 Zákonníka práce, ktorá má za následok neplatnosť právneho úkonu a to s dôrazom na ustanovenie § 61 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého dôvod výpovede musí byť vymedzený tak, aby ho nebolo možné dodatočne zameniť s iným dôvodom.

5. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež „nižšie súdy“) rozsudkom zo 12. decembra 2018 sp. zn. 25CoPr/3/2018 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i ďalších zmien a doplnení, ďalej len „C. s. p.“) ako vecne správny. Pre nesplnenie hmotno-právnej podmienky prerokovania výpovede konštatoval, že ďalej sa z toho dôvodu ďalšími dôvodmi odvolania, spočívajúcimi v naplnení ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) v spojení s § 42 ods. 2 Zákonníka práce nezaoberal.

6. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a to, že zástupcovia zamestnancov nemali žiadne informácie o dôvodoch výpovede, pretože tá nebola súčasťou žiadosti o prerokovanie, a správne naň aplikoval ustanovenie § 74 a § 17 ods. 2 Zákonníka práce v časti povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať výpoveď so zástupcami zamestnancov.

7. Pre správnosť záverov súdu prvej inštancie iba doplnil, že na č. l. 95 spisu sa nachádza výpis zo zasadnutia ZV-ZO OZ DLV konaného dňa 19. marca 2014, z ktorého vyplýva, že bola prerokovaná žiadosť podľa § 74 Zákonníka práce o prerokovanie výpovede zo strany zamestnávateľa - list č. 654/2014 - G.. U. O.. Na č. l. 173 sa nachádza zápisnica zo žiadosti o prerokovanie výpovede z pracovného zasadnutia, ktorá neobsahuje podrobnosti prerokovania. Na č. l. 26 je výpoveď z

pracovného pomeru zo dňa 19. marca 2014, označená ako list č. 652/2014. V spise sa nikde nenachádza žiadosť o prerokovanie výpovede z pracovného pomeru. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 27. septembra 2016 na č. l. 404 síce vyplýva, že bola predložená súdu, ale nebol zaznamenaný jej obsah a bola vrátená zástupkyni žalovanej. Uviedol, že nie je možné zistiť, či obsahovala konkrétny výpovedný dôvod. Svedkovia zhodne uviedli, že o dôvodoch výpovede nemali vedomosť a vedeli, že žalobkyňa bola odvolaná z funkcie. Svedkyňa predkladajúca žiadosť o prerokovanie, ktorá vypracovala aj výpoveď z pracovného pomeru (O. P.) uviedla, že žiadosť o prerokovanie podpisuje vždy generálny riaditeľ a mala by obsahovať dôvod výpovede, čo daná žiadosť obsahovala. Zároveň však uviedla, že výpoveď spisovala až potom, čo mala doručený výpis o prerokovaní výpovede. Tomu však nenasvedčujú čísla listov (písomností), pretože výpoveď bola pod č. 652/2014 a žiadosť o prerokovanie 654/2014. Žalovaná nikdy netvrdila, že výpoveď bola pripojená ako súčasť žiadosti o prerokovanie výpovede.

8. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

9. K tzv. znátočnosťnej vade konania uviedla, že porušením § 204 C. s. p. o dokazovaní jej bolo odopreté právo na spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci samej. Konkretizovala, že súdu bola na pojednávaní dňa 27. septembra 2016 predložená listina - žiadosť o prerokovanie výpovede, ktorú mal súd prečítať a oznámiť jej obsah, nakoľko obsahovala konkrétny výpovedný dôvod. Ďalej namietala, že svedkovia vypovedali, že v súvislosti s prerokovaním výpovede žalobkyne vedeli, že žalobkyňa bola odvolaná z funkcie. G.. O. na pojednávaní dňa 21. apríla 2016 uviedol „predstavenstvo ju odvolalo“ a G.. Q. na tom istom pojednávaní uviedla, že „navrhovateľka dostala výpoveď z pracovného pomeru, že ju predstavenstvo odvolalo“.

10. K nesprávnemu právnomu posúdeniu uviedla, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na vyriešení právnej otázky: „Či je hmotnoprávnou podmienkou platnosti výpovede pripojenie výpovede k žiadosti o prerokovanie výpovede“ Dôvodila, že s názorom odvolacieho súdu o tom, že hmotnoprávnou podmienkou platnosti výpovede je pripojenie výpovede k žiadosti o prerokovanie výpovede adresovanej príslušnému odborovému orgánu nesúhlasí, nakoľko nemá oporu v platných právnych predpisoch.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že považuje dovolanie žalovanej v plnom rozsahu za nedôvodné a založené na neadekvátnych právnych a skutkových argumentoch. Navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), za splnenia tiež podmienky spísania jej dovolania i zastúpenia v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie, prečo bol podľa neho namieste takýto postup, uvádza nasledovné.

13. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný (sporovými stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (tu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/ 2017, 7Cdo 312/2018 či 8 Cdo 67/2017).

14. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie (skôr stupňa), sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane

dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (tu pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017 či 8 Cdo 99/2017).

15. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (tu pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, resp. aj 8 Cdo 73/2017).

16. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08 či IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 C. s. p. je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

17. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (tu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 158/2017, 7 Cdo 312/2018 a 8 Cdo 99/2017).

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

18. Dovolateľka najskôr namietala, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľkou namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

20. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva

na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne uplatnenými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

21. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta, že jej právo na spravodlivý proces bolo porušené tým, že súdy nižšej inštancie nesprávne a neúplne zistili skutkový stav, nakoľko jednak nevykonali listinný dôkaz (žiadosť o prerokovanie výpovede), vykonané dôkazy (výsluchy svedkov) nesprávne vyhodnotili a tak dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam.

22. V súvislosti s námietkou žalovanej, podľa ktorej bolo porušením § 204 C. s. p. o dokazovaní žalovanej odopreté právo na spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci samej, pretože na pojednávaní dňa 27. septembra 2016 predložená listina - žiadosť o prerokovanie výpovede (ktorú mal súd prečítať a oznámiť jej obsah, nakoľko obsahovala konkrétny výpovedný dôvod) zákonu zodpovedajúcim spôsobom oboznámená nebola, dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu ani z odôvodnení rozhodnutí nižších súdov nevyplýva, že by súd tento dôkaz vykonal. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 27. septembra 2016 (č. l. 404) síce vyplýva, že žiadosť o prerokovanie výpovede bola (v písomnej podobe) predložená súdu, ale nebol zaznamenaný jej obsah a bola vrátená zástupkyni žalovanej.

23. Podľa § 204 C. s. p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

24. Dôkaz listinou sa vykoná spravidla tak, že ju sudca na pojednávaní prečíta alebo oznámi jej obsah (tzv. konštatovanie listiny). Tento spôsob vykonania dôkazu musí byť zrejmý zo zápisnice o pojednávaní. V zápisnici je potrebné uviesť, že listina (jej označená časť) bola prečítaná, resp. bol oznámený jej obsah, nie, že bola „konštatovaná“. Ak zo zápisnice o pojednávaní nevyplýva, že označené listiny, ktoré mali byť sudcom čítané alebo ich obsah oznámený, boli predmetom dokazovania, potom je potrebné konštatovať, že také dokazovanie nebolo vykonané v súlade s § 204 C. s. p., a že zistenia, ktoré súd ako zásadne významné pre právne po-súdenie veci urobil z takto vadne vykonaných dôkazov, nebolo možné pri rozhodovaní použiť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 204). V prejednávaní veci však o tu uvádzaný prípad pochybenia nešlo. Z obsahu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie totiž nevyplýva, že by tento (okresný súd) spomínaný dôkaz (v rozpore s obsahom zápisnice o pojednávaní) vykonal a ani to, žeby ho pri svojom rozhodovaní akýmkoľvek spôsobom zhodnotil a aj na ňom založil svoje rozhodnutie. Povinnosť vykonania listinného dôkazu v súlade s ustanovením § 204 C. s. p. sa pritom týka len dôkazu, ktorý súd zamýšľa pri svojom rozhodovaní použiť a to samozrejme (logicky) len za podmienky spôsobilosti dôkazného prostriedku prispieť k objasneniu skutočností, na ktorej preukázanie dôkaz slúži. Nevykonanie dôkazu súdom (napriek jeho predloženiu) je spravidla dôsledkom úvahy súdu o bezcennosti dôkazu a hoci i takýto postup vrátane jeho odôvodnenia by mal byť v súdnom spise zadokumentovaný, ak sa tak v konkrétnom prípade nestane, porušenie procesných práv strany sporu na ujmu jej práva na spravodlivý proces z toho možno vyvodíť len vtedy, ak by takto došlo k opomenutiu vykonania dôkazu schopného ovplyvniť skôr opatrené skutkové zistenia zásadným spôsobom, šlo by tu o opomenutie prakticky jediného dôkazu spôsobilého preukázať skutočnosť pre rozhodnutie významnú a strana takto dotknutá by nesprávnosť postupu (spolu so zopakovaním požiadavky na vykonanie dôkazu a prípadným predložením listiny aspoň vo fotokópii) namietala najskôr odvolaním (riadnym opravným prostriedkom) a až v prípade neúspechu takejto snahy dovolaním (prostriedkom mimoriadnym, ako už bolo zmienené vyššie). Pretože v prejednávaní veci požiadavka na kumulatívne splnenie práve priblížených podmienok splnená nebola, nešlo tu ani usúdiť na porušenie procesných práv dovolateľky, tobož nie v intenzite porušenia jej práva na spravodlivý proces (zvlášť ak stále platí, že o vykonávaní a teda aj nevykonaní dôkazov rozhoduje súd a nie strany sporu a nepredloženie listiny predstavujúcej odmietnutý dôkaz napriek možnosti tak

urobiť je skôr svedectvom správnosti záveru o bezcennosti dôkazu než svedectvom opaku).

25. Irelevantná (práve bezvýznamná) bola aj námietka žalovanej, podľa ktorej svedkovia (G.. O. a G.. Q.) vypovedali, že v súvislosti s prerokovaním výpovede žalobkyne vedeli, že žalobkyňa bola odvolaná z funkcie, nakoľko takáto vedomosť aj v prípade jej nespochybnenia nie je (bez ďalšieho) preukazom vedomosti aj o dôvodoch následnej výpovede z pracovného pomeru. Navyše tu stále platí, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne tomu súdu, ktorý ich vykonal (v tomto prípade súdu prvej inštancie) a pokiaľ aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý (alebo aj viaceré) z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť však sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré jeho rozhodnutia (napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012) vyslovili názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania; pričom ani zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

26. Dovolací súd pritom zdôrazňuje, že je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži základné konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov s a nemôžu pred dovolacím súdom meniť (už vyššie spomínaný komentár k C. s. p., pri § 442). Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (tu porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., avšak tieto vady i s prihliadnutím k už uvedenému vyššie v prejednávanej veci nezistil.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

27. V ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. je zakotvená záväznosť judikatúry ako nepriama záväznosť vyplývajúca z jej osobitej povahy, kde rozpor s judikatúrou zakladá možnosť dovolacieho prieskumu. Prípustnosť dovolania je upravená tak, že je toto prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písmeno a/), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písmeno b/) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písmeno c/).

28. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 C. s. p. pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p. môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Civilný sporový poriadok v § 432 ods. 2 uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Dovolateľ je povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

29. Relevanciu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. (rovnako ako v prípade písmena a/ a c/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona) má len právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 C. s. p.) a pri ktorej - s

prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by naopak bola vyriešená správne, súdy (alebo prinajmenšom ten z nich, ktorý rozhodol v druhej inštancii) by nevyhnutne rozhodli (rozhodol) inak - teda spôsobom pre dovolateľa priaznivejším.

30. Žalovaná tvrdí, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku „Či je hmotno-právnu podmienkou platnosti výpovede pripojenie výpovede k žiadosti o prerokovanie výpovede“.

31. Dovolací súd v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje, že nevyhnutným predpokladom pre záver o prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. b/ C. s. p. je, že pri nastolenej otázke ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté (napádané) dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Osobitne významným znakom otázky je aj jej zásadný právny význam, keď aj za účinnosti nových procesných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre tú ktorú prejednávajú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov Slovenskej republiky (1 Cdo 132/2009, 2 Cdo 71/2010, 3 Cdo 51/2006, 4 Cdo 151/1998, 5 Cdo 1/2010, 7 Cdo 117/2011) a účelom úpravy z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky (a „zaplnením bielych miest doterajšieho rozhodovania dovolacieho súdu prispieť k vytvoreniu jeho ustálenej rozhodovacej praxe“).

32. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je relevantná len otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky vyššie uvedené znaky. Ak z týchto znakov chýba čo i len jeden, nemôže byť dovolanie procesne prípustné.

33. Ak teda žalovaná (sumarizujúc už uvedené) vyvodzovala prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., ňou zadaná právna otázka („Či je hmotnoprávnu podmienkou platnosti výpovede pripojenie výpovede k žiadosti o prerokovanie výpovede“) by mohla mať znaky relevantné v zmysle ustanovenia, o ktoré sa dovolanie v tejto časti opieralo, iba vtedy, ak by dovolaním preferovaný výsledok riešenia tejto otázky odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod brániaci rozhodnutiu v prospech dovolateľa.

34. Súd prvej inštancie uviedol, že výpoveď nebola riadne prerokovaná v zmysle § 74 Zákonníka práce, nakoľko z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zástupcovia zamestnancov nemali k dispozícii žiadne informácie o dôvodoch výpovede a preto vyvodil záver, že nebola splnená hmotnoprávna podmienka platnosti výpovede, uvedená v ustanovení § 74 Zákonníka práce, ktorá má za následok neplatnosť právneho úkonu a to s dôrazom na ustanovenie § 61 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého dôvod výpovede musí byť vymedzený tak, aby ho nebolo možné dodatočne zameniť s iným dôvodom a odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, na ktorom by spočívalo dovolaním napádané rozhodnutie (s parametrom výlučnosti záveru), keď ani odvolací súd sa v tomto prípade kategoricky nevyslovil v prospech dovolateľkou odmietaného pripojenia výpovede (jej písomného vyhotovenia) k žiadosti o prerokovanie, adresovanej zástupcom zamestnancov, ale svoj záver o (ne)splnení zodpovedajúcej podmienky formuloval de facto alternatívne (v tejto súvislosti porovnaj text „Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie založil rozhodnutie na nesplnení hmotnoprávnej podmienky prerokovania výpovede spočívajúcej v tom, že zástupcovia zamestnancov nevedeli o dôvodoch výpovede, pretože nebola uvedená v žiadosti o prerokovanie výpovede a nebola pripojená k výpovedi“ v závere 9. a na začiatku 10. strany písomného vyhotovenia napádaného rozsudku odvolacieho súdu). Takto ale dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napádaného rozhodnutia (v ktorom dôvodom podľaňnutia žalovanej v spore podľa oboch nižších súdov nebolo to, žeby žiadosť o prerokovanie výpovede zástupcami zamestnancov nutne musela byť sprevádzaná predložením im aj výpovede, ale to, že žalovanej sa nepodarilo preukázať ani alternatívu k takejto možnosti v podobe vyhotovenia a

doručenia zástupcom zamestnancov žiadosti o prerokovanie v takej podobe, z ktorej by vyplýval aj neskôr použitý dôvod výpovede danej žalobkyni). Prítom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

35. Na doplnenie sa javí vhodné uviesť, že judikatúra najvyššieho súdu je konštantná v názore, podľa ktorého účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa vopred prerokovať výpoveď so zástupcami zamestnancov v zmysle § 74 Zákonníka práce nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa o prerokovanie skončenia pracovného pomeru výpoveďou alebo priložený návrh na skončenie pracovného pomeru výpoveďou obsahujú náležitosti výpovede určené v § 61 ods. 2 Zákonníka práce. Tento názor bol zhmotnený aj v podobe judikátu uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR v roku 2007 pod č. 47, na ktoré rozhodnutie nadviazala i neskoršia rozhodovacia prax dovolacieho súdu v nezmenenej podobe (4 Cdo 160/2012, 5 Cdo 255/2008, 5 Cdo 140/2010, 1 M Cdo 2/2008). Aj v rozhodnutí sp. zn. 3 MCdo 14/2013 prítom najvyšší súd vyslovil, že s požiadavkou, aby výpoveď bola prerokovaná spôsobom vylučujúcim pochybnosti o tom, konkrétne aká výpoveď a z akého dôvodu bola (neskôr) daná, je logicky spojená požiadavka prerokovania výpovede podľa § 74 Zákonníka práce takým spôsobom, ktorý vylúči prípadné pochybnosti o tom, či výpoveď bola vôbec takto (vopred) pre-rokovaná (pričom toto rozhodnutie tiež poukazuje na ustanovenie § 74 Zákonníka práce v spojení s § 61 ods. 2 Zákonníka práce a s dôrazom, že predmetné ustanovenia nemožno vykladať izolovane, ale v nadväznosti na uvedené ustanovenie § 61 ods. 2 Zákonníka práce).

36. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka namietala existenciu dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. neopodstatnene jednak preto, že nižšie súdy napriek vysloveniu sa o návrhu právneho úkonu smerujúceho ku skončeniu pracovného pomeru ako súčasť prerokovania primárne dospeli k záveru o nepreukázaní riadneho prerokovania zámeru skončiť pracovný pomer výpoveďou, na druhej strane však i preto, že dovolateľkou nastolená otázka (nech aj v širšom kontexte) už v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená bola.

37. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej ako podanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

38. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.